2022-123146

Naturvärdesinventering

DEL AV SÖDRA DEPONIOMRÅDET

Vid Kirunavaara, Kiruna kommun

PRODUCERAT AV ECOGAIN 19 oktober 2022

Om dokumentet

Detta dokument redogör för inventering av naturvärden vid det södra deponiområdet vid Kirunavaara i Kiruna kommun. Naturvärdesinventeringen har utförts enligt svensk standard SS 199000:2014.

Följande personer har medverkat i inventeringen:

Torbjörn Josefsson – projektledning, inventering, bedömning och rapportering. Disputerad ekolog med expertis inom naturvård och ekologisk kompensation, samt lång erfarenhet av naturvärdesbedömning och artskydd.

Ruaridh Hägglund – inventering, bedömning och kvallitetsgranskning. Disputerad ekolog med lång erfarenhet av naturvärdesbedömning, artskydd, ekologisk kompensation och restuarering.

Britta Sterner – rapportering. Jägmästare med kompetens inom naturvård och naturvärdesinventering.

Samtliga är verksamma vid Ecogain AB (tidigare Enetjärn Natur AB).

Kontaktperson för LKAB – **Susanne Larsson**.

Ecogain AB på uppdrag av LKAB.
Ecogain uppdragsnummer: 1021735.
Utredningen har genomförts under tiden augusti–oktober 2022.
Omslagsbild: Hedfjällbjörkskog på Kirunavaaras östsluttning.
För bakgrundskartor i rapporten gäller © Lantmäteriet.

INNEHÅLL

INLEDNING 4

Om projektet 4
Syfte med naturvärdesinventeringen 4
Metodik 4

NATURMILJÖER OCH NATURVÄRDE 7

Översiktlig beskrivning 7
Naturvärde 7
Skyddad natur och omgivande landskap 9

ARTER 10

Fridlysta arter 10
Andra naturvårdsintressanta arter 11

SAMLAD BEDÖMNING 12

KÄLLOR 13

Litteratur 13
Webbsidor 13

BILAGA 1: NATURVÄRDESOBJEKT 14

INLEDNING

Kapitlet ger en introduktion till projektet och syftet med naturvärdesinventeringen. Den använda metoden för inventeringen beskrivs också.

Om projektet

För närvarande pågår ett arbete med framtagande av en ny detaljplan för del av det södra deponiområdet som utgör en del av LKAB:s gruvindustriområdet i Kiruna. Inom planområdet avses bland annat sidoberg att deponeras och delar av området kommer att användas som tillfälliga upplagsytor.

Sedan tidigare har flera naturvärdesinventeringar (Enetjärn Natur 2017, Ecogain 2020) utförts i områden som ligger sydöst om gruvområdet (se karta i figur 1), men för det aktuella inventeringsområdet saknas information om naturvärden. Under augusti 2022 har därför en naturvärdesinventering utförts inom det cirka 100 hektar stora inventeringsområdet. Resultat av fältbesök och annan kunskapssammanställning presenteras i denna rapport.

Syfte med naturvärdesinventeringen

Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa.

NATURVÄRDE

Med naturvärde avses i den här rapporten betydelse för biologisk mångfald.

Metodik

Naturvärdesinventeringen har gjorts enligt svensk standard SS 199000:2014 (SIS Swedish Standard Institute 2014) med ambitionsnivån *NVI på fältnivå medel*. Det innebär att naturvärdesobjekt ned till en storlek av 0,1 hektar har eftersökts och kartlagts i fält.

Naturvärdet har bedömts i tre naturvärdesklasser (1, 2 och 3):

- Naturvärdesklass 1 Högsta naturvärde – störst positiv betydelse för biologisk mångfald.
- Naturvärdesklass 2 Högt naturvärde – stor positiv betydelse för biologisk mångfald.
- Naturvärdesklass 3 Påtagligt naturvärde – påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald.

Området besöktes i fält 2022-08-20. Bedömningarna grundar sig på slutsatser från fältbesök och annan tillgänglig kunskap om området. Kunskap om området har inhämtats från Skogens pärlor, Våtmarksinventeringen, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen (Nitare 2019) och Artportalen.

Naturvärdesinventeringen omfattar samtliga naturmiljöer i inventeringsområdet. Undersökningar under ytan i vattenmiljöer har dock inte ingått i uppdraget.

Naturvärdet har bedömts utifrån bedömningsgrunderna art och biotop. Vid bedömning av artvärde har även skyddsklassade arter (arter som enligt Art-Databankens riktlinjer bör hanteras med sekretess) använts, dessa redovisas dock inte i respektive objektsbeskrivning.

I naturvärdesbedömningen ingår att bedöma om naturmiljön i respektive objekt utgör Natura 2000-naturtyp. Bedömningen görs med hjälp av Naturvårdsverkets vägledningar för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, och utgår från kvalitetskriterier med avseende på egenskaper, strukturer och störning samt från typarter för naturtypen (Naturvårdsverket 2017). Denna bedömning används vid beskrivningen av naturmiljön och dess kvalitet, och innebär inte att ett naturvärdesobjekt som utgör en Natura 2000-naturtyp är ett skyddat område.

Naturvärdesinventeringen har utförts med tillägget *Detaljerad redovisning av artförekomst*, vilket innebär att identifierade naturvårdsarter redovisas på karta och med koordinater. Samtliga fynd av naturvårdsarter har rapporterats till Artportalen.

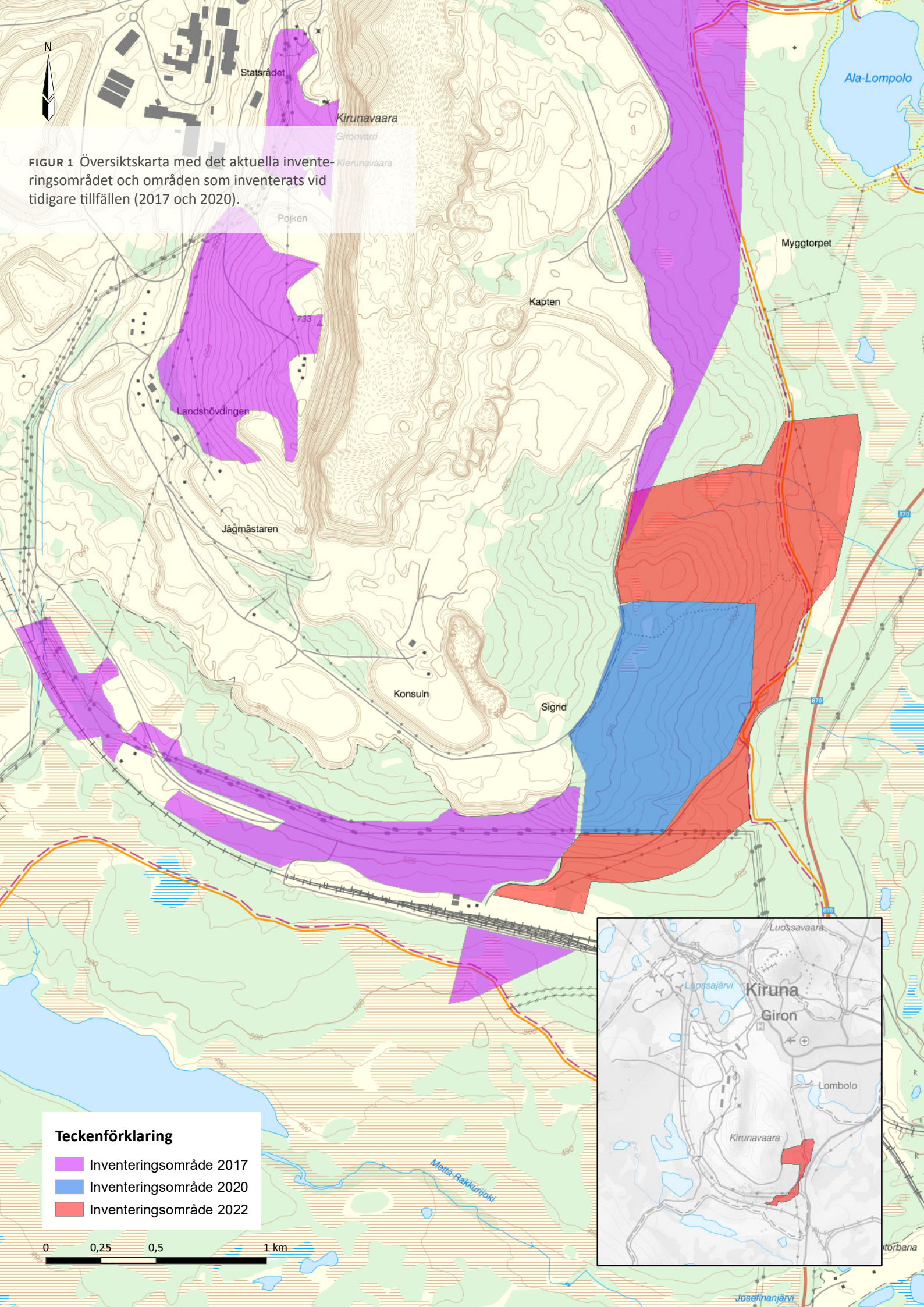

FIGUR 1 Översiktskarta med det aktuella inventeringsområdet och områden som inventerats vid tidigare tillfällen (2017 och 2020).

NATURMILJÖER OCH NATURVÄRDE

I detta kapitel ges en översiktlig beskrivning av inventeringsområdets naturmiljöer och naturvärde. Naturvärdesobjekt redovisas i detalj i Bilaga 1.

Översiktlig beskrivning

Inventeringsområdet ligger på en östsluttning i sydöstra delen av verksamhetsområdet för Kirunagruvan. Det inventerade området domineras av fjällbjörkskog med små inslag av våtmarker och blocksänkor. Området genomkorsas av väg och kraftledningar. Fjällbjörkskogen utgörs till största delen av hedfjällbjörkskog i småkuperad terräng. I mindre svackor och längs ett dråg i den norra delen växer även ängsfjällbjörkskog.

Myrarna utgörs huvudsakligen av näringsfattiga kärr. Bitvis övergår våtmarkerna i buskartade miljöer med viden, enstaka enar och en del klen fjällbjörk – ibland med inslag av små gölar och blocksänkor.

Inventeringsområdet genomkorsas av ett litet namnlöst bäckdråg som sedermera mynnar ut ett par kilometer österut.

Naturvärde

I det inventerade området identifierades sammanlagt 7 naturvärdesobjekt:

- 1 objekt med naturvärdesklass 2 (högt naturvärde).
- 6 objekt med naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde).

Dessa finns redovisade på karta i figur 2 och beskrivs i detalj i bilaga 1.

Det område som har ett högt naturvärde (naturvärdesobjekt 4) utgörs av ängsfjällbjörkskog längs ett bäckdråg. Marken har bitvis förhöjd mineralhalt med en del kalk, vilket återspeglas i ett örtrikt fältskikt med arter som björnbrodd, svarthö och ängsnycklar.

De områden som har bedömts till påtagligt naturvärde utgörs främst av fjällbjörkskog (naturvärdesobjekten 1 och 7) men också fattiga kärr (naturvärdesobjekten 2, 5 och 6) samt ovan nämnda bäckdråg (naturvärdesobjekt 3).

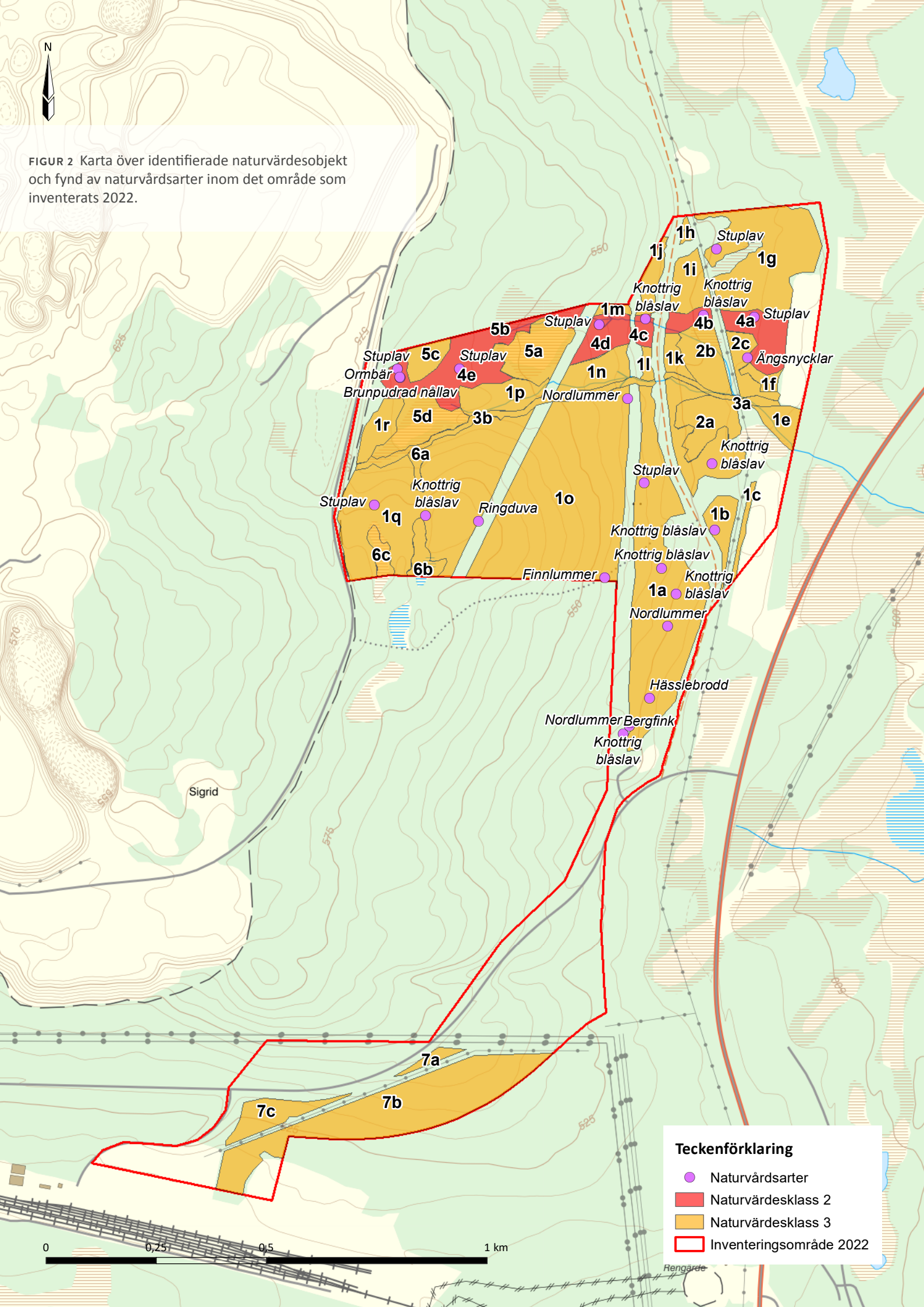

FIGUR 2 Karta över identifierade naturvärdesobjekt och fynd av naturvårdsarter inom det område som inventerats 2022.

Av resterande inventeringsområde bedöms mindre myrar och påverkade fuktstråk, hyggen, ungskogar och medelålders produktionsskogar ha ett lägre naturvärde.

Skyddad natur och omgivande landskap

De områden som närmast omger inventeringsområdet hyser motsvarande naturmiljöer och naturvärden. I omgivningarna finns fjällbjörksbeklädda fjäll omgivna av stora förgrenade myrkomplex och vattendrag. Drygt två kilometer väster om gruvområdet finns högre kalfjäll som förekommer alltmer frekvent längre västerut i fjällkedjan.

Sammanfattningsvis finns natur med ett påtagligt till högt naturvärde i inventeringsområdet, och de naturvärden som finns i inventeringsområdet är av samma typ som i de närmaste omgivningarna. Den naturtyp som dominerar inom inventeringsområdet, nämligen hedfjällbjörkskog, dominerar även på sluttningarna i omgivande landskap.

För en närmare beskrivning av kända naturvärden i omgivningarna hänvisas till rapporten för den naturvärdesinventering som genomfördes 2020 (Ecogain 2020).

ARTER

I det här kapitlet beskrivs förekomst av arter i inventeringsområdet. Fokus ligger på fridlysta och andra naturvårdsintressanta arter.

Fridlysta arter

De fridlysta arter som påträffades under inventeringen är bergfink och ringduva, nordlummer (underart till revlummer) och finnlummer (underart till plattlummer), samt ängsnycklar (figur 3). Nordlummer växer spritt inom de skogbevuxna delarna av inventeringsområdet. Finnlummer noterades på en plats, liksom ängsnycklar.

Under försommaren antas ett flertal fågelarter häcka inom inventeringsområdet, vilket också antas användas för födosök av bland annat hackspettar och andra tättingar. Ytterligare kärlväxter som skulle kunna finnas inom inventeringsområdet är exempelvis mattlummer, grönkulla, korallrot, fläcknycklar och spindelblomster. Fåglarna omfattas av artskyddsförordningens fridlysningsbestämmelser i §4, orkidéarten i §8 och lummerväxterna i §9.

Inga grod- eller kräldjur påträffades vid inventeringen, men åtminstone vanlig groda och skogsödla förväntas förekomma inom inventeringsområdet.

Andra naturvårdsintressanta arter

Vid naturvärdesinventeringen påträffades flera andra naturvårdsintressanta arter: hässlebrodd, ormbär, stuplav, brunpudrad nållav[NT] och knottrig

ARTSKYDDSFÖRORDNINGEN

I artskyddsförordningen (2007:845) finns bestämmelser om fridlysning av vilda fåglar, andra djurarter samt av växtarter. Alla vilda fåglar omfattas av fridlysningsbestämmelserna. Genom artskyddsförordningen införlivas EU:s art- och habitatdirektiv (livsmiljödirektivet) samt fågeldirektivet i svensk rätt. Till artskyddsförordningen hör två listor med arter, bilaga 1 och 2. Alla växt- och djurarter som är betecknade med bokstaven N eller n i förordningens bilaga 1, samt alla växt- och djurarter i bilaga 2 är fridlysta. För växtarter innebär fridlysningen något förenklat att man inte får plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada de fridlysta växterna.

FIGUR 3 Ängsnycklar påträffades i den nordöstra delen av inventeringsområdet i utkanten av en ängfjällbjörkskog.

FIGUR 4 Knottrig blåslav växer spridd i inventeringsområdet på gamla fjällbjörkar och i något fall även på sälg.

blåslav[NT] (figur 4). Hässlebrodd och ormrot växer i de flesta förekommande miljöerna med ängsfjällbjörkskog. Stuplav och knottrig blåslav förekommer spritt inom de skogbevuxna delarna av inventeringsområdet, medan brunpudrad nållav bara noterades på en plats i den nordvästra delen av inventeringsområdet.

RÖDLISTAN

Rödlistan är en redovisning av arters relativa risk att dö ut från det område som rödlistan avser, i vårt fall Sverige. Även vanliga arter kan bli rödlistade om deras populationer befinner sig i kraftig minskning.

Rödlistan är uppdelad i sex olika kategorier, var och en med sin ofta använda förkortning: kunskapsbrist (DD), nationellt utdöd (RE), nära hotad (NT), sårbar (VU), starkt hotad (EN) och akut hotad (CR). Arter i de tre sistnämnda kategorierna kallas med en gemensam term för hotade arter. I denna rapport redovisas arter i dessa tre kategorier samt arter som är nära hotade (NT).

Den svenska rödlistan tas fram av Artdatabanken enligt internationella kriterier och revideras regelbundet. Den senaste rödlistan publicerades 2015.

Rödlistan innebär i sig inget juridiskt skydd. Däremot är listan ett viktigt hjälpmedel för att göra naturvårdsprioriteringar, i arbetet med att nå Sveriges miljömål, däribland Ett rikt växt och djurliv.

SAMLAD BEDÖMNING

I detta kapitel redovisas en samlad bedömning av områdets naturvärde.

Naturen i inventeringsområdet utgörs nästan uteslutande av fjällbjörkskog. Endast mindre områden består av våtmarker och bäck- och fuktdråg. I inventeringsområdet finns natur med ett påtagligt (naturvärdesklass 3) till högt (naturvärdesklass 2) naturvärde, och de naturvärden som finns här är av samma typ som i de närmaste omgivningarna.

Hedfjällbjörkskog med naturvärdesklass 3 dominerar och är till karaktären ensartad med klena fjällbjörkar i bukettform, måttliga mängder liggande och stående död ved, enstaka förekomster av sälg samt några aspkloner av varierande storlek. Genom inventeringsområdets norra del sträcker sig dels ett smalt bäckdråg med omgivande tät lövskog (naturvärdesklass 3), dels ett brett stråk med fuktigare markförhållanden och förhöjd mineralhalt. I nämnda stråk växer ängsfjällbjörkskog med enstammig lite grövre fjällbjörk samt en del sälg och gråal (naturvärdesklass 2). Fältskiktet i denna skogstyp är högvuxet, frodigt och betydligt artrikare än i hedfjällbjörkskogen. Små områden med ängsfjällbjörkskog finns även spritt inom de delar som domineras av hedfjällbjörkskog.

Våtmarkerna i området utgörs av fattigkärr med naturvärdesklass 3, och domineras antingen av risväxter eller starr. I vissa av kärren finns små gölar och bitvis övergår kärren i blocksänkor med inslag av torvmark. Våtmarkerna utgör livsmiljöer för ett stort antal växter och djur, vilka ofta är anpassade till den miljö de är en del av. Våtmarkernas funktion i ekosystemet är därför beroende av en naturlig och fungerande hydrologi, varför de är känsliga för åtgärder som påverkar denna. Mineralrikare våtmarker med ett högre naturvärde saknas i inventeringsområdet.

Endast ett fåtal fridlysta arter påträffades under inventeringen. Av dessa är förekomsten av ängsnycklar mest naturvårdsintressant, och förväntas växa på flera platser inom naturvärdesobjekt 4, det vill säga i lite öppnare delar av ängsfjällbjörkskogen. Alla noterade arter är vanliga i det omgivande landskapet.

KÄLLOR

Litteratur

Ecogain 2020: Naturvärdesinventering: Södra deponin vid Kiirunavaara-Luossavara, Kiruna kommun. Ecogain AB, Umeå.

Enetjärn Natur 2017: Inventering och bedömning av naturvärde, LKAB, gruvverksamhet i Kiruna kommun. Enetjärn Natur AB, Umeå.

Naturvårdsverket 1997: Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000.

Nitare, J. 2019: Skyddsvärd skog - Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens Förlag.

SIS Swedish Standards Institute 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Svensk standard SS 199000:2014.

SIS Swedish Standards Institute 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Komplement till SS 199000. Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014.

Webbsidor

Uppgifter om arter har hämtats från Artfakta (https://artfakta.se/artbestamning) och Artportalen (https://www.artportalen.se).

Uppgifter om Natura 2000-områden och naturreservat har inhämtats från Naturvårdsverket (https://skyddadnatur.naturvardsverket.se).

Uppgifter om Natura 2000-naturtyper har inhämtats från Naturvårdsverket (https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Natura-2000).

Uppgifter om nyckelbiotoper och andra skogliga värden har hämtats från Skogsstyrelsen (https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor).

BILAGA 1: NATURVÄRDESOBJEKT

I denna bilaga beskrivs de objekt som vid naturvärdesinventeringen bedömdes ha ett naturvärde i naturvärdesklass 1-3. Objekten redovisas på karta i figur 2.

1a-r – Hedfjällbjörkskog på Kirunavaaras östsluttning

Beskrivning: Ljusöppen hedfjällbjörkskog med mestadels klena björkar i bukettform (figur 5 samt foto på rapportens framsida). Spritt i området finns även klen sälg och tall, aspkloner (både stora och små) finns framför allt i den sydöstra delen. Marken är mestadels frisk och sluttar mot öster, med kråkbär, lingon, odon, blåbär, vårfryle, lappspira, linnea, kruståtel, mjölke, hönsbär, skogskovall, gullris och nordlummer (fridlyst) i det täta fältskiktet. Längs en igenväxande transportväg i den södra delen av delområde 1o observerades även finnlummer (fridlyst). Längst i öster, i nedre delen av sluttningen, är marken fuktig och här växer på en del platser viden samt ekbräken och mer örter, exempelvis kvanne, midsommarblomster, majsmörblomma, stenbär och brudborste. Denna vegetation kännetecknar även några få fuktsvackor som finns i området och som mer utgörs av ängsfjällbjörkskog. I dessa delar är träden grövre och här finns både solitära björkar och björkbuketter. Bottenskiktet är generellt svagt utvecklat och innehåller både husmossa och väggmossa. På sina håll växer även norrlandslav och torsklav. Enbuskar förekommer sparsamt på sina håll. Död ved förekommer sparsamt, mest som klena stående döda björkar, men bitvis finns även liggande stammar och där är mängden måttlig. I den sydvästra delen av delområde 1q finns ett par gölar varav åtminstone den ena förefaller vara vattenfylld året om. Kontinuerlig naturlig störning sker framför allt genom snöbrott, medan påverkansgraden från mänskliga aktiviteter är generellt låg. Hedfjällbjörkskogen sträcker sig långt utanför inventeringsområdet i riktningarna norr, väster och söder. Vid inventeringen hittades förhållandevis gott om knottrig blåslav[NT] i stort sätt alla delområden av objektet, samt enstaka fynd av stuplav på sälg och gammal björk.

Natura 2000-naturtyp: Fjällbjörkskog (9040)

Naturvärdesklass: 3 påtagligt naturvärde

FIGUR 5 Objekt 1 utgörs av tämligen gles hedfjällbjörkskog på frisk mark där det flesta träden är klena och växer i bukettform.

Motivering: Områden med hedfjällbjörkskog som har låg påverkansgrad med mellanliggande påverkade områden (ledningsgator, vägar, hus) ger ett påtagligt biotopvärde. Enstaka fynd av naturvårdsarter, varav knottrig blåslav bedöms ha en livskraftig population, ger ett visst artvärde.

2a-c – Fuktsvackor med viden och fjällbjörk på Kirunavaaras östsluttning

Beskrivning: Objektet utgörs av områden med mycket gles hedfjällbjörkskog och fuktsvackor med block och utbredda buskmiljöer som innefattar en, högväxt dvärgbjörk och olika viden (mest ripvide). I fältskiktet växer exempelvis odon, kråkbär, midsommarblomster, gullris, hjortron och skogsfräken. Där marken är lite rikare finns inslag av svarthö, slåtterblomma och björnbrodd. I bottenskiktet växer främst väggmossa men även vitmossor där marken är blötare. I de blockiga miljöerna är både fältskikt och bottenskikt svagt utvecklat. Här och där står en del äldre fjällbjörkar – vissa med knottrig blåslav[NT]. Döda träd förekommer mycket sparsamt.

Naturvärdesklass: 3 påtagligt naturvärde

FIGUR 6 Objekt 2 utgörs främst av fuktsvackor med viden och högväxt dvärgbjörk och små områden med fjällbjörk.

Motivering: Blockiga fuktsvackor med fjällbjörk och buskiga miljöer ger ett visst biotopvärde. Enstaka förekomster av knottrig blåslav samt lite artrikare miljöer ger ett visst artvärde.

3a-b – Liten bäck omgiven av örtrik fjäll-björkskog på Kirunavaaras östsluttning

Beskrivning: Bäckdråg omgivet av tät vegetation med fjällbjörk, sälg och gråal i trädskiktet samt enbuskar och olika viden i buskskiktet. Dråget är smalt (cirka 0,5–1 meter brett) och vattenförande med klart vatten. Botten är stenig och grusig och vattenföringen porlande med små fall. Där vattnet är mer lugnflytande är svämzonerna lite bredare (>10 meter) jämfört med i de porlande partierna där bäcken är mer nedskuren i marken. I fältskiktet intill bäcken växer bland annat olika starrarter, älggräs, midsommarblomster, brudborste, kvanne, smörbollar, skogsfräken, stenbär, samt små örter som fjällruta, fjällviol och slåtterblomma. Längs kanterna växer mossor som brokvitmossa, filtrundmossa och palmmossa. Ett par meter upp på björkarna växer snömärkeslav. Dråget sträcker sig vidare väster och öster om inventeringsområdet.

FIGUR 7 Objekt 2 består av ett smalt bäckdråg omgivet av tät lövskog bestående av fjällbjörk, sälg och gråal.

Naturvärdesklass: 3 påtagligt naturvärde (preliminär bedömning)

Motivering: Ett litet bäckdråg med artrika strandzoner ger ett visst biotopvärde respektive artvärde. Sistnämnda är preliminärt eftersom arter inte inventerats under vattenytan.

4a-e – Ängsfjällbjörkskog på Kirunavaaras östsluttning

Beskrivning: Brett fuktstråk längs dråg från väster till öster med ängsfjällbjörkskog samt en och viden i det bitvis kraftigt utvecklade buskskiktet. Här växer även sälg och enstaka gråal och asp. Marken är frisk till fuktig och här och var finns stråk med kalk där det bland annat växer svarthö, fjällruta, björnbrodd, fjällskära och nätvide. Andra arter i fältskiktet inkluderar nordlummer (fridlyst), kråkbär, odon, åkerbär, midsommarblomster, tolta, kvanne, smörbollar, grenrör, älggräs, brudborste och gullris samt olika pyrolaarter och starrarter. Skogen är typisk för ängsfjällbjörkskog med övervägande del solitära högväxta träd, varav många är gamla, grova och något krumt växta – ofta med uppsprucken bark och håligheter i stammen. Hänglavar (mest manlav) förkommer bitvis i stor mängd. Mängden död ved är överlag måttlig med både stående och liggande träd. Kontinuerlig naturlig störning

FIGUR 8 I objekt 4 växer ängsfjällbjörkskog på frisk–fuktig mark med ett frodigt fältskikt dominerat av högörter.

sker framför allt genom snöbrott. Påverkan från mänskliga aktiviteter är låg i denna skog som sträcker sig vidare norr om inventeringsområdet. Vid inventeringen noterades ett flertal fynd av knottrig blåslav[NT] och stuplav inom hela objektet, samt enstaka fynd av brunpudrad nållav[NT] (i den västligaste delen) och ängsnycklar som fridlyst (i den östligaste delen).

Natura 2000-naturtyp: Fjällbjörkskog (9040)

Naturvärdesklass: 2 högt naturvärde

Motivering: Varierad och högväxt ängsfjällbjörkskog med låg påverkansgrad ger ett påtagligt biotopvärde. Förekomst av flera naturvårdsarter samt flera kalkgynnade växter ger ett påtagligt artvärde.

Tj5a-d – Våtmark med viden och fjällbjörk på Kirunavaaras östsluttning

Beskrivning: Våtmark med mycket gles hedfjällbjörkskog, blocksänkor, utbredda buskmiljöer som innefattar olika viden och en. Fältskiktet är bitvis artrikt med arter som trivs på mark med högre mineralhalt, exempelvis svarthö,

FIGUR 9 Objekt 5 utgörs av delvis öppna, videbevuxna kärr med en del blocksänkor och fjällbjörk.

slåtterblomma, björnbrodd och snip. På sina håll växer även kung karls spira. Andra exempel på växter är taggstarr och andra starrarter, rosling, vattenklöver och sileshår. I bottenskiktet växer främst vitmossor. I de blockiga miljöerna är både fältskikt och bottenskikt svagt utvecklat. På en del äldre fjällbjörkar spritt inom objektet växer knottrig blåslav[NT] och sällsynt även stuplav. Delar av kantzonerna till våtmarken är svagt igenväxande – troligen ett resultat av markdeformation kopplad till gruvdriften.

Natura 2000-naturtyp: Öppna mossar och kärr (7140)

Naturvärdesklass: 3 påtagligt naturvärde

Motivering: Mestadels öppen, bitvis lite mineralrikare våtmark med videbälten, blocksänkor och partier glest bevuxna med äldre fjällbjörk ger sammantaget ett påtagligt biotopvärde trots viss igenväxning längs en del myrkanter. Artvärdet är visst med flera typiska arter för Öppna mossar och kärr samt enstaka förekomster av knottrig blåslav och stuplav.

FIGUR 10 Objekt 6 utgörs av mestadels öppna fattigkärr med videbuskage och blöta fastmattor som domineras av starr.

Tj6a-c – Blöt fattigmyr med viden på Kirunavaaras östsluttning

Beskrivning: Fattigkärr med fastmatta dominerad av båda blöta och tuviga partier. I de blöta partierna växer främst olika vitmossor (till exempel flagg-vitmossa) och starrarter (exempelvis flaskstarr, sumpstarr) samt ängsull, vattenklöver, kråkklöver och blåtåtel. På tuvor växer taggstarr, hjortron, odon, dvärgbjörk, tuvull, rosling samt praktvitmossa, brokvitmossa och räffelmossa. Bitvis breder videbälten ut sig.

Naturvärdesklass: 3 påtagligt naturvärde

Motivering: Mindre fattigkärr med videbälten samt överlag låg påverkansgrad ger ett visst biotopvärde. Förekomst av enstaka typiska arter för Öppna mossar och kärr ger ett visst artvärde.

7a-c – Hedfjällbjörkskog vid södra infarten

Beskrivning: Hedfjällbjörkskog på torr till frisk mark med kråkbär, lingon, odon, blåbär, kruståtel, kovall, gullris, vårfryle, nordlummer (fridlyst), norr-

FIGUR 11 Objekt 7 utgörs av ensartad hedfjällbjörkskog med både enstammiga träd och träd som växer i bukettform.

landslav, renlavar, väggmossa och björnmossor. Lappspira förekommer sparsamt. Även enbuskar finns spritt i området. Skogen är lågvuxen och gles. Träden är måttligt beklädda med hänglavar och växer i regel i bukettform (<10 centimeter i brösthöjdsdiameter) men det finns även enstaka äldre, grövre björkar – ofta med uppsprucken bark och håligheter i stammen. Äldre tall förekommer sparsamt i den sydöstra delen. Mängden död ved är över lag sparsam till måttlig med både lågor och stående döda träd. Kontinuerlig naturlig störning sker framför allt genom snöbrott. Skogen är något påverkad genom tidigare huggningar (möjligen efter ved). Noterade naturvårdsarter: knottrig blåslav[NT] och stuplav på äldre fjällbjörkar (båda spritt inom delområde 7b). Fjällbjörkskogen sträcker sig söder om inventeringsområdet.

Naturvärdesklass: 3 påtagligt naturvärde

Motivering: Gles och klen hedfjällbjörkskog med en del tall och enstaka sälg och sparsamt med död ved motiverar ett visst biotopvärde, men då skogen är delvis påverkad med störd struktur och succession begränsas värdet till visst. Förekomst av enstaka naturvårdsarter ger ett visst artvärde.

på uppdrag av